

XVII MAŁA OLIMPIADA WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

XIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W SZCZECINIE

ZAKRES PROGRAMOWY OLIMPIADY

I. PROGRAM STAŁY

Obowiązuje podstawa programowa przedmiotu "wiedza o społeczeństwie" dla szkoły podstawowej oraz znajomość aktualnych wydarzeń społeczno-politycznych.

Literatura podstawowa:

1. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. **Podręczniki dla szkoły podstawowej do wiedzy o społeczeństwie** (wpisane na listę podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej)
3. **Vademecum maturalne *Teraz matura – wiedza o społeczeństwie***, Michał Drgas, Arkadiusz Janicki, Justyna Kięczkowska, Warszawa 2018, wydanie piąte lub nowsze, wydawnictwo Nowa Era.

Prasa:

- A. "Dziennik - Gazeta Prawna" – dziennik.
- B. "Forum" – tygodnik.
- C. "Gazeta Wyborcza" – dziennik.
- D. "Newsweek" – tygodnik.
- E. "Polityka" – tygodnik.
- F. "Przegląd" – tygodnik.
- G. "Rzeczpospolita" – dziennik.
- H. "Tygodnik Powszechny" – tygodnik.

II. PROGRAM ZMIENNY

STOSUNKI DYPLOMATYCZNE POLSKI Z USA, ROSJĄ I NIEMCAMI.

1. Relacje polityczne po 1945 r.

Umowy dwustronne i porozumienia. Zmienne relacje Polski z Niemiecką Republiką Demokratyczną (1945 – 1990) oraz Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich (1945 – 2001) oraz ze Stanami Zjednoczonymi i Republiką Federalną Niemiec (od 1945 r.). transformacja ustrojowa i dekomunizacja, relacje wzajemne

Polski, USA i Niemiec w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego, Polska i Rosja współcześnie. Sylwetki najważniejszych postaci, polityków i dyplomatów w dyplomatycznych relacjach wzajemnych.

2. Relacje gospodarcze po 1989 r.:

Pojęcie międzynarodowych stosunków gospodarczych i ich przedmiot (towary, usługi, kapitały, praca i technologie), podmioty MSG – państwa, organizacje międzynarodowe, przedsiębiorstwa transnarodowe, międzynarodowy podział pracy, instytucjonalna struktura ładu gospodarczego w skali światowej. Rola Międzynarodowego Funduszu Walutowego, Banku Światowego, Międzynarodowej Organizacja Handlu; procesy integracyjne w skali regionalnej (np. współpraca polsko-niemiecka w ramach Unii Europejskiej).

3. Relacje kulturalno-społeczne po 1945 r.:

Znaczenie kultury w stosunkach międzynarodowych jako czynnika stosunków politycznych (np. teoria Huntingtona o zderzeniu cywilizacji) lub ich przedmiotu (ochrona dóbr kultury, obrót międzynarodowy dóbr kultury); instytucjonalizacja stosunków kulturalnych po II wojnie światowej, w tym powołanie UNESCO – głównej organizacji globalnej w tej dziedzinie, działania na rzecz ochrony dóbr kultury w czasie konfliktów zbrojnych (konwencja haska z 1954 r. i protokoły).

4. Proponowana literatura i zasoby multimedialne

Tony Judt, Timothy Snyder, *Rozważania o wieku XX*
Przekład Pawła Marczewskiego, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2021

Samuel P. Huntington, *Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego*
Przekład Hanny Jankowskiej, Wydawca Zysk i S-ka, Poznań 2018

Timothy Snyder, *Droga do niewolności*
Wydawnictwo Znak, 2022

Henry Kissinger, *Porządek światowy*
Przekład Macieja Antosiewicza, Wydawnictwo Czarne, 2017

Henry Kissinger, *Dyplomacja*
Wydawnictwo Bellona, 2022

Zbigniew Rokita, *Odrzania. Podróż po Ziemiach Odzyskanych*
Wydawnictwo Znak, 2023

Krystyna Kurczab-Redlich, *Wowa, Wołodia, Władimir. Tajemnice Rosji Putina*
Wydawnictwo W.A.B, 2022

Spasimir Domaradzki, Vadym Zheltovsyy, *Racja stanu Polski w Unii Europejskiej*
Oficyna Wydawnicza Aspra, Warszawa 2021

Zasoby stron i portali Ministerstwa Spraw Zagranicznych

<https://www.gov.pl/web/dyplomacja>

Piotr Tarczyński, Łukasz Pawłowski, *Podkast amerykański*

<https://www.youtube.com/@podkastamerykanski>

Dariusz Rosiak, *Raport o stanie świata*

<https://www.youtube.com/@DariuszRosiakRaport>

OSW Warszawa, *Podcast Ośrodka Studiów Wschodnich*

<https://www.youtube.com/@podcastosrodkastudiowwscho5833>

Badania CBOS, aktualne dane statystyczne Eurostatu i Głównego Urzędu
Statystycznego.

<https://www.cbos.pl/PL/publikacje/publikacje.php>

<https://ec.europa.eu/eurostat/>

<https://stat.gov.pl>